

**Codi:** 111463

**Assignatura:** Història de la Filosofia Contemporània: Llenguatge i Experiència Ontològica a Heidegger

**Tipus:** optativa

**Crèdits:** 6

**Cicle:** segon

**Semestre:** primer

**Grup:** B1

**Professorat:** Román Gutiérrez Cuatango

**Departament:** Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

**Llengua:** castellà

---

### Objectius

Estudiar el paper que exerceix el llenguatge en el projecte heideggerià de superació de la metafísica.

---

### Temari

1. La superació de la metafísica i la recerca d'un llenguatge en les paraules del qual quedi resguardada la veritat de l'ésser.
  2. La naturalesa ontològica de la interrogació.
  3. El llenguatge com a articulació de la comprensió de l'ésser i de l'obertura del món.
  4. El dir i la diferència ontològica.
  5. Hipòstasi del llenguatge.
  6. Llenguatge poètic més enllà del subjectivisme.
  7. Pensar, poetitzar: *Andenkendes Denken*.
- 

### Bibliografia bàsica

(Tot i que aquí se citen els originals, hi ha nombroses traduccions de les obres de Heidegger).

HEIDEGGER, M.: *Sein und SEIT*. Max Niemeyer Verlag. Tübingen, 1986.

— *Erläuterungen zu Hölderlins Dichtung*. Vittorio Klostermann. Frankfurt, 1971.

— *Hölderlins Hymne Andenken. Gesamtausgabe*. Band 52.

— «Brief über den Humanismus». A: *Wegmarken*. Frankfurt, 1967, pàg. 311-360.

— «Der Ursprung des Kunstwerkes». A: *Holzwege*. Vittorio Klostermann. Frankfurt, 1980, pàg. 1-72.

— *Einführung in die Metaphysik*. Max Niemeyer Verlag. Tübingen, 1987.

— «Das Ende der Philosophie und die Aufgabe des Denkens». A: *Zur Sache des Denkens*. Max Niemeyer Verlag. Tübingen, 1988, pàg. 61-80.

— *Unterwegs zur Sprache*. Neske. Pfullingen, 1959.

Bibliografia secundària:

APEL, K. O. (1985): «La radicalización filosófica de la "Hermenéutica" en Heidegger y la pregunta por el "criterio de sentido" del lenguaje». A: *La transformación de la filosofía I*. Taurus. Madrid, pàg. 265-320.

APPELHANS, J. (2002): *Martin Heideggers ungeschriebene Poetologie*. Max Niemeyer Verlag. Tübingen.

CUARTANGO, R. (2000): *Así como fundan los poetas... (Heidegger y la poesía de Hölderlin)*. Límite. Santander.

CUARTANGO, R. (2001): «Comprender, interpretar, ser. Heidegger y la hermenéutica». A: *Revista de Filosofía*, núm. 30. Sevilla, pàg. 57-79.

HABERMAS, J. (1989): «Heidegger: socavación del racionalismo occidental en términos de crítica a la metafísica». A: *El discurso filosófico de la modernidad*, cap. 6. Taurus. Madrid, pàg. 163-195.

LAFONT, C. (1997): *Lenguaje y apertura del mundo. El giro lingüístico de la hermenéutica de Heidegger*. Alianza. Madrid.

RORTY, R. (1993): «Wittgenstein, Heidegger y la reificación del lenguaje». A: *Ensayos sobre Heidegger y otros pensadores contemporáneos*. Paidós. Barcelona, pàg. 79-99.

TUGENDHAT, E. (1970): *Der Wahrheitsbegriff bei Husserl und Heidegger*. Walter de Gruyter. Berlin.

---

## **Sistema d'avaluació**

Avaluació continuada: investigació dirigida.

Avaluació final: treball sobre un tema proposat.

- El termini per acollir-se a l'avaluació única finalitza el dia 4 d'octubre de 2007.

---

**Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant**